

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

કેન્દ્રીય એક્સાઈઝના કમિશનર, દિલ્લી

વિરુદ્ધ

મેસર્સ એલાઈડ એર-કન્ડીશનીંગ કોર્પોરેશન (આરઈજીડી)

સપ્ટેમ્બર ૧૩, ૨૦૦૬

[ન્યાયમૂર્તિ અરિજીત પાસાયત અને ન્યાયમૂર્તિ એસ. એચ. કપાડિયા]

સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝ ટેરિફ એક્ટ, ૧૯૮૫-ટેરિફ અને ચેપ્ટર હેડિંગ નંબર ૮૪.૧૫-આઈટમ નંબર ૨૯-એ-પેકેજ પ્રકાર એર કંડિશનર-એક્સાઈઝ ડ્યુટી-લેવી ઓફ-એસેસીનો કેસ કે પેકેજ પ્રકાર એર કંડિશનરને પરિવહન માટે ભાગમાં વિભાજીત કરી સીધા જ સ્થળ પર એસેમ્બલ કરવામાં આવે છે અને સામેલ વસ્તુઓનું મૂલ્યાંકન બાકાત રાખવામાં આવે છે-જેમ કે એર કંડિશનર તરીકે આકારણીપાત્ર નથી અને મર્યાદાનો વિસ્તૃત સમયગાળો લાગુ પડતો

નથી-ટ્રિબ્યુનલ પીએસઆઈ ડેટાના કેસ પર આધાર રાખે છે જે કરદાતાના કેસને મંજૂરી આપે છે પરંતુ -મર્યાદા- ખરીરીતે- ટ્રિબ્યુનલે પી. એસ. આઈ. ડેટાના કેસના ગુણોત્તરની સુસંગતતા દર્શાવી ન હતી જે વિવિધ તથ્યો પર હતો- તેણે દરેક વસ્તુનું વ્યક્તિગત રીતે વિશ્લેષણ કર્યું ન હતું અને/અનુકરણ પર પક્ષકારોના વલણની પણ તપાસ કરી ન હતી-તેથી, કેન્દ્રીય આબકારી અધિનિયમ, ૧૯૪૪-કલમ ૧૧ (એ) પરંતુક-પૂર્વવર્તી.

પૂર્વધારણાઓ:નિર્ણય પર નિર્ભરતા - કાર્યક્ષેત્ર - ઠરાવ્યું: ચુકાદાને સંપૂર્ણ રીતે વાંચવો જોઈએ-તેને કેસની હકીકતોના પ્રકાશમાં સમજવો જોઈએ- તેમાં તે ખરેખર જે કહે છે તેનાથી વધુ કંઈ વાંચવું જોઈએ નહીં-ભારતનું બંધારણ, ૧૯૫૦-કલમ ૧૪૧.

પ્રતિવાદી-મૂલ્યાંકનકાર પેકેજ પ્રકારના એર કંડિશનરનો ઉત્પાદક હતો. અપીલકર્તા-વિભાગે આક્ષેપ કર્યો હતો કે પ્રતિવાદી નવ ઘટકો સંબંધિત ટેન્ડર/કરાર દ્વારા વિવિધ સત્તામંડળો પાસેથી મેળવેલા આદેશો દ્વારા સ્થળ પર તેને એસેમ્બલ કરીને એર કંડિશનરનું વેચાણ કરી રહ્યો હતો.પ્રતિવાદીએ બે વસ્તુઓ માટે કિંમતની ચાદી દાખલ કરી અને ડ્યુટી ચૂકવ્યા વિના એર કંડિશનરને પાસ કરી દીધું. અપીલકર્તાએ પ્રતિવાદીને નોટિસો જારી કરી હતી કારણ કે ખોટી ઘોષણા દ્વારા કર ની ચોરી થઈ હતી; અને સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝ

એક્ટ, ૧૯૪૪ ની કલમ ૧૧(એ) ની જોગવાઈ હેઠળ વિસ્તૃત સમયગાળાનો ઉપયોગ કર્યો હતો. પ્રતિવાદીએ દલીલ કરી હતી કે પેકેજડ પ્રકારના એર કંડિશનર્સને પરિવહન માટે ભાગમાં વિભાજિત કરી સીધા જ સ્થળ પર એસેમ્બલ કરવામાં આવ્યા હતા અને તે મૂલ્યાંકનપાત્ર ન હતા કારણ કે એર કંડિશનર અપીલકર્તાએ માંગની પુષ્ટિ કરી હતી અને દંડ લાદ્યો હતો. પ્રતિવાદીએ આ આદેશને પડકાર્યો હતો. ટ્રિબ્યુનલે વ્યક્તિગત વસ્તુઓનું વિશ્લેષણ કર્યું ન હતું અને પીએસઆઈ ડેટા સિસ્ટમ લિમિટેડના કેસના આધારે અપીલને મંજૂરી આપી હતી. જો કે, તેણે એવું માન્યું હતું કે મર્યાદાનો વિસ્તૃત સમયગાળો લાગુ છે. તેથી વર્તમાન અપીલ.

અપીલોનો નિકાલ કરતા, અદાલતે

ઠરાવ્યું:૧.૧.ચુકાદાને કેસની હકીકતોના પ્રકાશમાં સમજવો જોઈએ અને તેમાં તે ખરેખર શું કહે છે તેના કરતાં વધુ વાંચવું જોઈએ નહીં. વિચારણા હેઠળના પ્રશ્નના સંદર્ભમાંથી છૂટાથયેલ ચુકાદામાંથી કોઈ શબ્દ અથવા વાક્ય પસંદ કરવી અને તેને આ અદાલત દ્વારા નક્કી કરાયેલ સંપૂર્ણ કાયદો ગણવો ન તો ઈચ્છનીય છે અને ન તો સ્વીકાર્ય છે. ચુકાદાને સંપૂર્ણ રીતે વાંચવો જોઈએ અને ચુકાદાના અવલોકનોને આ અદાલત સમક્ષ રહેલા પ્રશ્નોના પ્રકાશમાં ધ્યાનમાં લેવા જોઈએ.[૪૬-ઈ-૭]

મહેબૂબ દાઉદ શેખ વિરુદ્ધ મહારાષ્ટ્ર રાજ્ય, [૨૦૦૪] ૨ એસ. સી. સી.
૩૬૨ પર આધાર રાખ્યો હતો.

૧.૨.ટ્રિબ્યુનલના આદેશને ખાલી વાંચીને સ્થિતિ સ્પષ્ટ થાય છે કે તેણે દરેક વસ્તુનું વ્યક્તિગત રીતે વિશ્લેષણ કર્યું નથી અને પીએસઆઈ ડેટા સિસ્ટમ લિમિટેડના કેસમાં ગુણોત્તરની કોઈ સુસંગતતા કેવી હતી તે પણ સૂચવ્યું નથી.તે જ સંપૂર્ણપણે અલગ વાસ્તવિક દૃશ્યમાં પ્રસ્તુત કરવામાં આવ્યું હતું.[૪૬-ઈ-એફ]

પી. એસ. આઈ. ડેટા સિસ્ટમ લિમિટેડ વિરુદ્ધ સી. સી. ઈ., (૧૯૯૭)
૮૯ ઈ.એલ.ટી. ૩ એસ.સી., વિશિષ્ટ.

૨. ટ્રિબ્યુનલે મર્યાદાના મુદ્દા પર અપીલકર્તા અને પ્રતિવાદીના સંબંધિત વલણનું વિસ્તૃત રીતે વિશ્લેષણ કર્યું નથી.તે પક્ષકારો દ્વારા તેમના સંબંધિત વલણના સમર્થનમાં ઉપયોગમાં લેવાતા વિવિધ દસ્તાવેજોની સુસંગતતાની વિગતવાર તપાસ કરતું નથી. તેથી, આ બાબત ટ્રિબ્યુનલને પરત મોકલવામાં આવે છે.[૪૬-જી-એચ]

મેહરા બ્રધર્સ વિરુદ્ધ સંયુક્ત વાણિજ્યિક અધિકારી મદ્રાસ, [૧૯૯૧] ૧ એસ. સી. સી. ૫૧૪; સ્ટાર પેપર મિલ્સ લિમિટેડ વિરુદ્ધ સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝના કલેક્ટર, [૧૯૮૯] ૪ એસ. સી. સી. ૭૨૪ અને હિન્દુસ્તાન સેનિટરીવેર એન્ડ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ લિમિટેડ અને લક્ષ્મી સિમેન્ટ વિરુદ્ધ કસ્ટમ્સના કલેક્ટર, કલકત્તા, [૨૦૦૦] ૧૦ એસ. સી. સી. ૨૨૪, નો ઉલ્લેખ.

બ્લેક'સ લો ડિક્શનરી પમી આવૃત્તિ પાનું ૧૩ અને વેબસ્ટર કોમ્પ્રિહેન્સિવ ડિક્શનરી ઇન્ટરનેશનલ એડિશન, નો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે.

દીવાની અપીલીય અધિકારક્ષેત્ર :સિવિલ અપીલ નંબર ૧૧૧૦-૧૧૦૧/૨૦૦૧.

કસ્ટમ્સ, એક્સાઈઝ એન્ડ ગોલ્ડ (કંટ્રોલ) અપીલેટ ટ્રિબ્યુનલ, નવી દિલ્હીની ઓર્ડર નંબર ૧૯૩-૧૯૪/૨૦૦૦-એમાં અપીલ નંબર ઇ/૧૩૩૫ અને ૧૮૪૭/૯૭-એમાં ૨૯/૩/૨૦૦૦ તારીખના ચુકાદાથી.

અપીલકર્તા માટે એ. કે. ગાંગુલી, અજય શર્મા, વિક્રમ ગુલાટી, બી. કે. પ્રસાદ અને નવીન પ્રકાશ છે.

પ્રતિવાદીઓ માટે ગૌરી શંકર મૂર્તિ, ટીવી રત્નમ, એચકે પુરી, વી બાલચંદ્રન, વી લક્ષ્મીકુમારન, રાજેશ કુમાર, આલોક ચાદવ, શોભના, સાંસદ દેવનાથ, મીનાક્ષી અરોરા અને સંજય ભટ.

અદાલતનો ચુકાદો આમના દ્વારા આપવામાં આવ્યો હતો

જસ્ટિસ અરિજીત પાસાયત. આ બંને અપીલ સેન્ટ્રલ એક્સાઇઝ એન્ડ ગોલ્ડ કંટ્રોલ એપેલેટ ટ્રિબ્યુનલ, નવી દિલ્હી (ટૂંકમાં 'સીઈજીએટી') ના સામાન્ય ચુકાદા સામે નિર્દેશિત છે. પ્રતિવાદી (ત્યારબાદ 'કરદાતા' તરીકે ઓળખવામાં આવે છે) એ સેન્ટ્રલ એક્સાઇઝ કમિશનર, નવી દિલ્હી (ટૂંકમાં 'કમિશનર') દ્વારા પસાર કરાયેલા ૩૧/૩/૧૯૯૭ ના સામાન્ય આદેશ સામે ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ અપીલ કરી હતી. અપીલમાં સામેલ મુદ્દાઓ હતા (એ) "પેકેજડ પ્રકારના એર કંડિશનર" નું મૂલ્યાંકન અને (બી) શું મર્યાદાનો વિસ્તૃત સમયગાળો કર ની માંગમાં અનિવાર્ય છે કે કેમ. ટૂંકમાં મૂળભૂત હકીકતો નીચે મુજબ છે:

પ્રતિવાદી અન્ય બાબતોની સાથે, અગાઉના ટેરિફની ટેરિફ આઈટમ નંબર ૨૯-એ હેઠળ આવતા પેકેજ પ્રકારનાં એર કંડિશનર અને સેન્ટ્રલ એક્સાઇઝ ટેરિફ એક્ટ, ૧૯૮૫ (ટૂંકમાં 'ટેરિફ એક્ટ') ના પ્રકરણ શીર્ષક નંબર ૮૪.૧૫ ના ઉત્પાદનમાં રોકાયેલ છે. અપીલકર્તાના જણાવ્યા અનુસાર, પ્રતિવાદી

ટેન્ડર/કરાર દ્વારા વિવિધ સત્તામંડળો પાસેથી મેળવેલા આદેશો દ્વારા સ્થળ પર તેને એસેમ્બલ કરીને એર કંડિશનરનું વેચાણ કરી રહ્યો હતો. કરદાતા દ્વારા કરવામાં આવેલા કરાર/ટેન્ડરને વ્યાપક રીતે નવ ઘટકોમાં વહેંચવામાં આવ્યા છે:

૧. કોમ્પ્રેસર
૨. એક્સેસરીઝ
૩. પમ્પ્સ
૪. ફૂલિંગ ટાવર્સ
૫. ભેજ અને ગરમી વગેરે.
૬. ડક્ટીંગ સામગ્રી
૭. પ્લમ્બિંગ સામગ્રી
૮. સિવિલ વર્ક
૯. વિદ્યુત સામગ્રી

નિર્વિવાદપણે, પ્રતિવાદી કોમ્પ્રેસર અને આકારણીઓના સંદર્ભમાં તેની કિંમત સૂચિ દાખલ કરી રહ્યો હતો જે ઉપર નોંધ્યા મુજબ આઈટમ નંબર ૧ અને ૨ છે. પ્રતિવાદીના પરિસરની, જ્યાં પ્રવૃત્તિઓ ચાલી રહી હતી, કેન્દ્રીય આબકારી અધિકારીઓ દ્વારા ૭/૩/૧૯૮૭ પર મુલાકાત લેવામાં આવી હતી. કેટલાક

રેકૉર્ડની તપાસ કરવામાં આવી હતી.સંબંધિત અધિકારીઓનો મત હતો કે ખોટી ઘોષણા દ્વારા કર ની ચોરી થઈ હતી. પ્રતિવાદીએ કરજ ચૂકવ્યા વિના એર કંડિશનર્સને પાસ કરી દીધા હતા અને એવી દલીલ કરી હતી કે પેકેજડ પ્રકારના એર કંડિશનર્સને કનોક આઉટ સ્થિતિમાં પાસ કરવામાં આવી રહ્યા છે અને સીધા જ સ્થળ પર એસેમ્બલ કરવામાં આવે છે અને તેથી એર કંડિશનર તરીકે મૂલ્યાંકન કરી શકાતા નથી. મૂલ્યાંકન વર્ષ ૧૯૮૪-૮૫, ૧૯૮૫-૮૬ અને ૧૯૮૬-૮૭ (આંશિક સમયગાળો) માટે ૧૨/૧૦/૧૯૮૮ પર કારણદર્શક નોટિસ જારી કરવામાં આવી હતી.

૨૮/૩/૧૯૮૮ પર અધિકારીઓએ ફરીથી પરિસરની મુલાકાત લીધી અને જાણવા મળ્યું કે પ્રતિવાદી માલ પાસ કરવાનું ચાલુ રાખે છે અને ચૂકવવાપાત્ર ફરજને યોગ્ય રીતે કામ કરી રહ્યો નથી. બીજી કારણદર્શક નોટિસ આકારણી વર્ષ ૧૯૮૬-૮૭ (શેષ ભાગ), ૧૯૮૭-૮૮ અને ૧૯૮૮-૮૯ ને આવરી લેતા સમયગાળા માટે જારી કરવામાં આવી હતી. સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝ એક્ટ, ૧૯૪૪ (ટૂંકમાં 'એક્ટ') ની કલમ ૧૧ (એ) ની જોગવાઈ હેઠળ વિસ્તૃત સમયગાળો લાગુ કરવામાં આવ્યો હતો. પ્રતિવાદી દ્વારા કરવામાં આવેલી આ રજૂઆતોને ધ્યાનમાં લીધા પછી, આ બે કારણદર્શક નોટિસોનો ચુકાદો આપવામાં આવ્યો હતો અને પ્રથમ કારણદર્શક નોટિસના સંદર્ભમાં રૂ. ૧૨,૨૦,૯૩૬ ની કર ની માંગની પુષ્ટિ કરવામાં આવી હતી અને

૩. ૧,૦૦,૦૦૦ નો દંડ ફટકારવામાં આવ્યો હતો.ત્યારપછીની કારણદર્શક નોટિસ માટે ₹ ૨,૭૯,૧૬૯ ની ડ્યુટી ડિમાન્ડની પુષ્ટિ કરવામાં આવી હતી અને ₹૩૦,૦૦૦/- નો દંડ ફટકારવામાં આવ્યો હતો. પ્રતિવાદીએ સી. ઇ. જી. એ. ટી. સમક્ષ અપીલ કરવાનું પસંદ કર્યું. એક સામાન્ય આદેશ દ્વારા, સી. ઇ. જી. એ. ટી. એ આ બાબતને મૂલ્યાંકન, કર ના દર અને મર્યાદાના સંદર્ભમાં નવેસરથી વિચારણા માટે કમિશનરને મોકલી આપી હતી.૩૧/૩/૧૯૯૭ પરના નવા ચુકાદા પર કમિશનરે નોંધ્યું હતું કે પ્રતિવાદીએ મૂલ્યાંકનના મુદ્દા પર ભાગ ૧ માં ખોટી રીતે ભાવ યાદી દાખલ કરી હતી.નવ વસ્તુઓમાંથી બે વસ્તુઓના સંબંધમાં કોઈ વિવાદ નહોતો.કમિશનરે નાગરિક કાર્યના મૂલ્યાંકનને મૂલ્યાંકનક્ષમ મૂલ્યમાંથી બાકાત રાખ્યું હતું. એકીકૃત સમયગાળા માટે રૂ. ૯,૩૪,૧૭૯ ની માંગની પુષ્ટિ કરવામાં આવી હતી અને રૂ. ૨,૦૦,૦૦૦ નો દંડ સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝ રૂલ્સ, ૧૯૪૪ (ટૂંકમાં 'નિયમો') ના નિયમો ૯ (૨), ૧૭૩ ક્યૂ અને ૨૨૬ હેઠળ લાદવામાં આવ્યો હતો.પ્રતિવાદી દ્વારા આ આદેશને સીઈજીએટી સમક્ષ પડકારવામાં આવ્યો હતો. વ્યક્તિગત વસ્તુઓના સંદર્ભમાં ચર્ચા કર્યા વિના, ટ્રિબ્યુનલે પીએસઆઈ ડેટા સિસ્ટમ લિમિટેડ વિરુદ્ધ સીસીઈ [૧૯૯૭ (૮૯) ઇએલટી ૩ એસસી] માં આ અદાલતના નિર્ણય પર આધાર રાખીને પ્રતિવાદીની અપીલને મંજૂરી આપી હતી.જોકે, તેમાં એવું માનવામાં આવ્યું હતું કે મર્યાદાનો વિસ્તૃત સમયગાળો લાગુ કરવાનો હતો. એ નોંધવામાં આવ્યું હતું કે ૧૨/૧૦/૧૯૮૮ તારીખની પ્રથમ કારણદર્શક નોટિસના સંદર્ભમાં

કે કરારની નકલો ફોર્મ I માં દાખલ કરવામાં આવેલી કિંમત સૂચિ સાથે રજૂ કરવામાં આવી ન હતી અને ફોર્મ II માં નહીં કે જે કરારની કિંમતો માટે છે, વિભાગ કરારના અસ્તિત્વથી વાકેફ ન હતો. બીજી કારણદર્શક નોટિસના સંદર્ભમાં એવું માનવામાં આવ્યું હતું કે પ્રતિવાદીએ કમિશનરના એ તારણને નકારી કાઢ્યું ન હતું કે સામાનને આબકારી દસ્તાવેજના આવરણ વિના અને કાયદાકીય રેકૉર્ડમાં દાખલ કર્યા વિના સાફ કરવામાં આવ્યો હતો.તેથી, એવું માનવામાં આવ્યું હતું કે મર્યાદાનો વિસ્તૃત સમયગાળો ઉપલબ્ધ હતો.પરંતુ તેમાં એવું માનવામાં આવ્યું હતું કે વિવાદિત વસ્તુઓનો સમાવેશ કરવાનો નથી, તેથી ચુકાદો આપનાર સત્તામંડળે પ્રતિવાદી પાસેથી કોઈ કર માંગવાની છે કે કેમ તે નક્કી કરવા માટે મૂલ્યાંકનક્ષમ મૂલ્ય નક્કી કરવું પડશે.જો કોઈ કર ની માંગણી કરવાની હોય, તો દંડની રકમ કલેક્ટરની વિવેકબુદ્ધિથી નક્કી કરવાની હતી.

અપીલના સમર્થનમાં, પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી એ. કે. ગાંગુલીએ રજૂઆત કરી હતી કે પીએસઆઈનો કેસ (ઉપરોક્ત) વર્તમાન કેસના તથ્યોને લાગુ પડતો નથી.સી. ઈ. જી. એ. ટી. એ વાસ્તવિક સ્થિતિનું વિશ્લેષણ પણ કર્યું ન હતું અને મૂલ્યાંકનક્ષમ મૂલ્ય નક્કી કરવા માટે વિવિધ વસ્તુઓ હેઠળ આવરી લેવામાં આવેલા લેખોની ગણતરી કેમ ન કરવી તે અંગે કોઈ ચર્ચા થઈ ન હતી.તે પણ નક્કી કરવામાં આવ્યું નથી કે કઈ વસ્તુઓને "આકારણી" કહી શકાય અને કોને "ઘટકો" કહી શકાય.

બીજી તરફ પ્રતિવાદીના વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી હતી કે સી. ઈ. જી. એ. ટી. એ વ્યાપક લાક્ષણિકતાઓને ધ્યાનમાં લીધી હતી અને યોગ્ય રીતે નિર્ણય લીધો હતો કે પ્રશ્નમાં રહેલી વસ્તુઓનું મૂલ્યાંકન બાકાત રાખવામાં આવશે.વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે મર્યાદા વિશે સીઈજીએટીનો મત સાચો નથી.

બ્લેક લો ડિક્શનરી (૫ મી આવૃત્તિ પૃષ્ઠ ૧૩) માં 'એક્સેસરી' ને એવી કોઈ પણ વસ્તુ તરીકે વ્યાખ્યાયિત કરવામાં આવી છે જે આભૂષણ તરીકે બીજી વસ્તુ સાથે જોડાયેલી હોય, અથવા તેને વધુ સંપૂર્ણ બનાવવા માટે, અથવા જે તેની સાથે હોય, અથવા તેની સાથે એક ઘટના તરીકે જોડાયેલી હોય, અથવા તેને ગોણ તરીકે, અથવા જે તેની સાથે અથવા તેની સાથે સંબંધિત હોય, સંલગ્ન અથવા સંગત, ગોણ મહત્વની વસ્તુ.ગોણ તરીકે મદદ કરવા અથવા યોગદાન આપવાની ગોણ રીતમાં મદદ કરવી અથવા યોગદાન આપવું એ સાર છે જેના આધારે તે નક્કી કરી શકાય છે કે કોઈ લેખ સહાયક છે કે નહીં.કોઈ વસ્તુ અથવા ભાગ સહાયક છે કે કેમ તે માલના તેના અસરકારક ઉપયોગની જરૂરિયાતના સંદર્ભમાં નક્કી કરી શકાતો નથી, જેમાં તે સંપૂર્ણ રીતે જોડાયેલો છે.સામાન્ય અનુકૂળનક્ષમતા સુસંગત હોઈ શકે છે પરંતુ તે પોતે નિર્ણાયક ન પણ હોઈ શકે.દાખલા તરીકે મોટરકારમાં ફિટમેન્ટ માટે રચાયેલ અને ઉત્પાદિત સ્ટીરિયો

અથવા એર-કંડિશનરને લો.તે સંપૂર્ણપણે જરૂરી અથવા સામાન્ય રીતે અનુકૂળ નહીં હોય.પરંતુ જ્યારે તેઓ વાહનમાં ફીટ કરવામાં આવે છે, ત્યારે નિઃશંકપણે તે વાહનના ઉપયોગમાં આરામ અથવા આનંદ ઉમેરશે.બીજી કસોટી એ હોઈ શકે કે કોઈ ચોક્કસ વસ્તુ અથવા વસ્તુઓ અથવા ભાગો, ઓટોમોબાઈલ બજાર અથવા દુકાનો અથવા ઉત્પાદનના સ્થળોએ વેચાણ માટે ઉપલબ્ધ હોવાનું કહી શકાય કે કેમ; જો વેપારી કહે કે તે ઉપલબ્ધ છે તો ચોક્કસપણે આવી વસ્તુ અથવા ભાગનું ઉત્પાદન કરવામાં આવશે અથવા માત્ર મોટર વાહનમાં ઉપયોગ માટે સહાયક તરીકે વેચાણ માટે રાખવામાં આવશે, અલબત્ત, આ પણ નિર્ણાયક પરીક્ષણ ન પણ હોઈ શકે પરંતુ તે માત્ર દષ્ટાંત દ્વારા આપવામાં આવે છે.એ નોંધવું જોઈએ કે મોટર કારના કેટલાક ભાગો, જેમ કે એક્સલ, સ્ટીયરિંગ, ટાયર, બેટરી વગેરે મોટર વાહનના અસરકારક ઉપયોગ માટે એકદમ જરૂરી એક્સેસરીઝ છે.(મેહરા બ્રધર્સ વિરુદ્ધ સંયુક્ત વાણિજ્યિક અધિકારી મદ્રાસ (૧૯૯૧) ૧ એસ. સી. સી. ૫૧૪ જુઓ.

"ઘટક ભાગો" શબ્દની કોઈ વ્યાખ્યાની ગેરહાજરીમાં "ઘટક" શબ્દના શબ્દકોશ અર્થનો સંદર્ભ લેવાની મંજૂરી છે.વેબસ્ટર કોમ્પ્રિહેન્સિવ ડિક્શનરી, ઇન્ટરનેશનલ એડિશન અનુસાર 'ઘટક' શબ્દનો અર્થ અન્ય બાબતોની સાથે એક ઘટક ભાગ થાય છે.(સ્ટાર પેપર મિલ્સ લિમિટેડ વિરુદ્ધ સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝના કલેક્ટર (૧૯૮૯) ૪ એસ. સી. સી. ૭૨૪ જુઓ.

ઉદાહરણ તરીકે, ફાજલ ભાગ એ ક્ષતિગ્રસ્ત અથવા ઘસાઈ ગયેલા ઘટકને બદલવા માટેનો રિપ્લેસમેન્ટ ભાગ છે પરંતુ તે, તેમ છતાં, એક ઘટક ભાગ છે.આવા કિસ્સાઓમાં, "કમ્પોનન્ટ" એ જીનસ હતી અને 'સ્પેયર' તેની એક પ્રજાતિ હતી; તે એક ઘટક હતો જેનો ઉપયોગ રિપ્લેસમેન્ટ માટે થતો હતો. (હિન્દુસ્તાન સેનિટરીવેર એન્ડ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ લિમિટેડ અને લક્ષ્મી સિમેન્ટ વિરુદ્ધ કસ્ટમ્સ કલેક્ટર, કલકત્તા (૨૦૦૦) ૧૦ એસસીસી ૨૨૪ જુઓ.

સી. ઈ. જી. એ. ટી. ના આદેશનું ખાલી વાંચન એ સ્થિતિને સ્પષ્ટ કરે છે કે તેણે દરેક વસ્તુનું વ્યક્તિગત રીતે વિશ્લેષણ કર્યું નથી.તેણે એ પણ સૂચવ્યું નથી કે પીએસઆઈના કેસમાં (સુપ્રા) ગુણોત્તરની કોઈ સુસંગતતા કેવી છે.તે જ સંપૂર્ણપણે અલગ વાસ્તવિક દૃશ્યમાં પ્રસ્તુત કરવામાં આવ્યું હતું.ચુકાદાને કેસની હકીકતોના પ્રકાશમાં સમજવો જોઈએ અને તેમાં તે ખરેખર શું કહે છે તેના કરતાં વધુ વાંચવું જોઈએ નહીં.વિચારણા હેઠળના પ્રશ્નના સંદર્ભમાંથી છૂટાછેડા લીધેલા ચુકાદામાંથી કોઈ શબ્દ અથવા સજા પસંદ કરવી અને તેને આ અદાલત દ્વારા નક્કી કરાયેલ સંપૂર્ણ કાયદો ગણવો ન તો ઇચ્છનીય છે અને ન તો સ્વીકાર્ય છે.ચુકાદાને સંપૂર્ણ રીતે વાંચવો જોઈએ અને ચુકાદાના અવલોકનોને આ અદાલત સમક્ષ રહેલા પ્રશ્નોના પ્રકાશમાં ધ્યાનમાં લેવા જોઈએ.(મહબૂબ દાઉદ શેખ વિરુદ્ધ મહારાષ્ટ્ર રાજ્ય (૨૦૦૪ (૨) SCC ૩૬૨)

જુઓ.સીઈજીએટીનું પણ મર્યાદાના મુદ્દા પર અપીલકર્તા અને પ્રતિવાદીના સંબંધિત વલણનું વિસ્તૃત રીતે વિશ્લેષણ કરવામાં આવ્યું નથી.પક્ષો દ્વારા તેમના સંબંધિત વલણના સમર્થનમાં વિવિધ દસ્તાવેજોને સેવામાં દબાવવામાં આવ્યા હતા. સીઈજીએટી દ્વારા આ દસ્તાવેજોની સુસંગતતાની વિગતવાર તપાસ કરવામાં આવી નથી.

ઉપરોક્ત સંજોગોમાં અમે વિવાદિત વસ્તુઓના સંદર્ભમાં મહેસૂલના વલણને ધ્યાનમાં લેવા અને વસ્તુઓ સાથે વ્યક્તિગત રીતે વ્યવહાર કરવા અને મર્યાદાના પ્રશ્ન પર હરીફના વલણની તપાસ કરવા માટે સીઈજીએટીને આ બાબત મોકલવાનું યોગ્ય માનીએ છીએ.આ બાબત લાંબા સમયથી પડતર હોય, આ કાર્યવાહી વહેલામાં વહેલી તકે થવા જણાવેલ છે.

તે મુજબ ખર્ચ અંગે કોઈ આદેશ વિના અપીલોનો નિકાલ કરવામાં આવે છે.

અપીલનો નિકાલ કરવામાં આવ્યો.

This judgment has been translated using AI Tool - SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.